

SESIWN 4: GADEWCH I NI FYND YN DDIGIDOL!

Ystod oedran: 11-14 oed

Amlinelliad <p>Yn y sesiwn hwn, bydd y dysgwyr yn creu eu ffeithlun digidol cyntaf i gyfleu'r un data am anghydraddoldeb - yn 2016 "mae gan yr 1% mwyaf cyfoethog erbyn hyn fwy o gyfoeth na gweddill y byd i gyd gyda'i gilydd".¹ Gan ddibynnu ar brofiad blaenorol a mynediad yr ysgol i Photoshop, bydd y dysgwyr yn defnyddio templedi wedi'u dylunio ymlaen llaw, neu gyfarwyddiadau enghreifftiol, neu'n dechrau o'r dechrau. Byddant yn gyfrifol am ddogfennu eu cynnydd technegol a byddant yn cael cyfle i werthuso eu proses a'u deilliannau.</p>	
Amcanion dysgu <p>Bydd y dysgwyr yn gwneud y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgwyfarwyddo â rhyngwyneb Photoshop • Arbrofi â haenau lliw tryloyw a phictogramau yn Photoshop • Datblygu <i>repertoire</i> o sgiliau a dulliau arbed amser wrth greu ffeithluniau digidol 	Deilliannau dysgu <p>Bydd y dysgwyr yn dysgu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adnabod yr offer, y paneli a'r ffenestri mwyaf defnyddiol yn Photoshop gan ddefnyddio Taflen Gweithgaredd 4.1. • Ail-greu ffeithlun digidol sy'n cyfleu'r un data anghydraddoldeb â'r sesiwn diwethaf. • Cofnodi'r triciau a'r dulliau arbed amser y maent yn eu dysgu yn Photoshop.
Cwestiynau allweddol <ul style="list-style-type: none"> • Beth ydyn ni'n ei wybod yn barod ynglŷn â sut y mae Photoshop yn gweithio? • Pa offer Photoshop fydd y rhai mwyaf defnyddiol wrth greu/ail-greu ein dyluniad poster 1%? • Pa ddulliau arbed amser a/neu driciau rydych chi wedi eu dysgu wrth arbrofi? 	Adnoddau <ul style="list-style-type: none"> • Cyfrifiaduron â mynediad i'r Rhyngwrwd ac <i>un</i> o'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> ○ Mynediad at www.easel.ly ○ Photoshop (mae'r cyfarwyddiadau enghreifftiol yn seiliedig ar fersiwn CS6 ond gellid eu haddasu ar gyfer fersiwn arall) ○ Rhaglen ddylunio arall y mae'r dysgwyr yn gyfarwydd â'i defnyddio • Canllaw i Athrawon Sesiwn 4, gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> ○ Copïau o Daflenni Gweithgaredd 4.1 i 4.3

¹ Oxfam GB (2016) '[An economy for the 1%](#)', Oxfam Issue Briefing Ionawr 2016, Oxford: Oxfam GB, t. 1.

Cyn y sesiwn

- Penderfynwch i ba categori y mae eich dosbarth yn perthyn:

Os nad yw Photoshop ar gael:

Mae nifer o wefannau sy'n cynnig tanysgrifiad di-dâl, er enghraifft www.easel.ly, a all arwain dylunwyr newydd trwy'r broses o wneud eu ffeithluniau eu hunain.

Gwylwch rai o'r dosbarthiadau tiwtorial ac ymarferwch ddefnyddio rhai o'r templedi cyn eu dangos i'r dysgwyr.

Os yw'r dysgwyr yn newydd i Photoshop:

Ymarferwch ddilyn y cyfarwyddiadau isod cyn arwain eich dysgwyr trwy Daflenni Gweithgaredd 4.1 i 4.3.

Lleolwch eich dysgwyr o amgylch y dosbarth gan ddbynnu ar eu profiad o TG – gwasgarwch yr arbenigwyr er mwyn iddynt allu helpu unrhyw un o'u cwmpas sydd ar goll!

Os yw'r dysgwyr yn ddefnyddwyr Photoshop hyderus:

Arweiniwch y dysgwyr wrth iddynt drosi'r dyluniadau poster 1% y maent wedi eu lluniadu yn graffigwaith digidol gan ddefnyddio Photoshop.

Efallai y bydd yn dal yn syniad da i chi ddosbarthu Taflenni Gweithgaredd 4.1 a 4.3 er mwyn i'r dysgwyr allu cofnodi eu gwybodaeth flaenorol a'u cynnydd technegol wrth iddo ddatblygu.

Gweithgaredd 4.1

Dod i Adnabod Rhyngwyneb Photoshop

- Anogwch y dysgwyr i ganfod eu ffordd o gwmpas Photoshop trwy archwilio ac arbrofi â'r offer mewn dogfen newydd wag.
  - Gall y dysgwyr weithio'n unigol neu mewn parau i gofnodi eu canfyddiadau cychwynnol ar Daflen Waith 4.1.
  - Tynnwch sylw'r dysgwyr at rôl hanfodol haenau fel y mae'n cael ei disgrifio yng nghanol y daflen waith.

Gweithgaredd 4.2

Crëwch fodel ffeithlun 1%

- Rhannwch y ffeithlun ar Daflen Waith 4.2 â'r dysgwyr a thrafodwch:
  - Pa syniadau dylunio sydd wedi cael eu defnyddio?
Pictogramau a lliwiau tryloyw mewn haenau
  - Pa mor effeithiol y mae'n cyfleu'r neges bod 1% o boblogaeth y byd yn rhannu hanner cyfoeth y byd?
  - Pa offer Photoshop rydych chi'n credu eu bod wedi cael eu defnyddio i'w gynhyrchu? Ym mha drefn?
- Yna bydd angen i chi fonitro a chefnogi'r dysgwyr wrth iddynt ddilyn y camau ar Daflen Waith 4.2 i ail-greu'r dyluniad enghreifftiol hwn. Anogwch hwy i gadw cofnod cyfredol o'r holl ddulliau arbed amser a'r atebion i broblemau y maent yn dod ar eu traws ar Daflen Waith 4.4. Mae rhai enghreifftiau o broblemau cyffredin wedi'u cofnodi'n barod.

Gwahaniaethu

Gwneud pethau'n haws:

- Dangoswch y broses ddylunio o Daflen Waith 4.2 gan ddefnyddio'r taflunydd i weithio trwy'r camau gyda'ch gilydd.

Gwneud pethau'n anos:

- Neidiwch dros y sesiwn hon a mynd yn syth i Sesiwn 5.

Sylwer: Mae Photoshop yn rhaglen soffistigedig iawn ac mae'n hawdd i'r dysgwyr gyffroi a/neu gael eu llethu gan yr holl bosibiliadau creadigol. Nid yw'r awgrymiadau a'r triciau a gyflwynir yn y sesiwn hon yn cynnwys popeth, a dylid eu defnyddio yn hytrach fel llinell sylfaen i weithio ohoni.

Telerau defnyddio

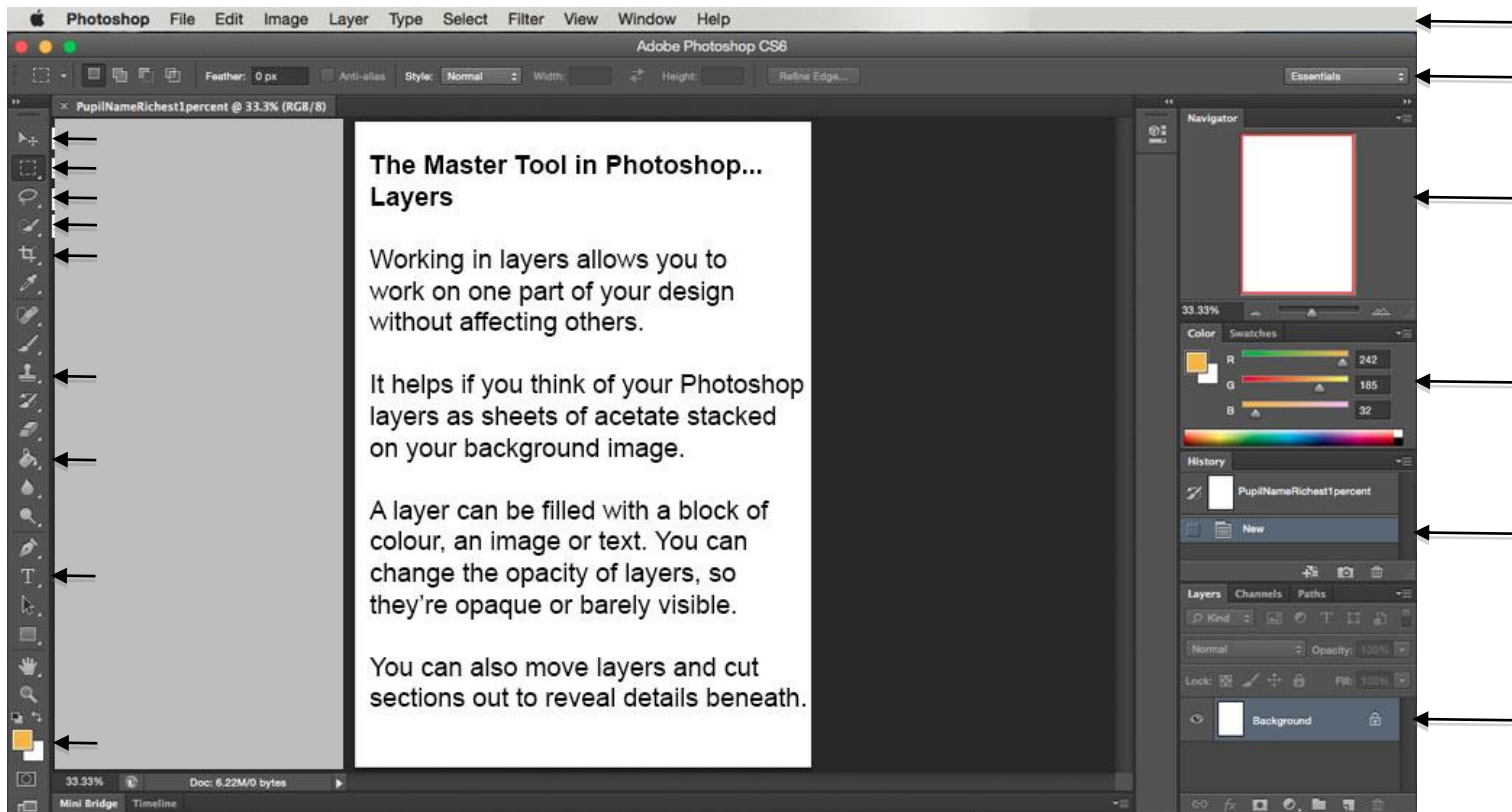
Hawlfraint © Oxfam GB

Gallwch ddefnyddio lluniau a gwybodaeth berthnasol yn yr adnodd hwn i ddibenion addysgol yn eich sefydliad addysgol. Bob tro y byddwch yn ei defnyddio, rhaid i chi gydnabod y ffotograffydd sy'n cael ei enwi ar gyfer y ddelwedd honno, ynghyd ag Oxfam. Ni chewch ddefnyddio'r delweddau na'r wybodaeth gysylltiedig i ddibenion masnachol, nac y tu allan i'ch sefydliad addysgol. Mae'r holl wybodaeth sy'n gysylltiedig â'r delweddau hyn yn berthnasol i'r dyddiad a'r adeg y cafodd y gwaith prosiect ei gyflawni.

Taflen Gweithgaredd 4.1 Dod i Adnabod Rhyngwyneb Photoshop

Defnyddiwch y geiriau yn y banc geiriau isod i labelu'r rhyngwyneb Adobe hwn. Bydd angen i chi gael Photoshop ar agor er mwyn i chi allu hofran dros yr offer a dod o hyd i'w henwau. Gallwch ddefnyddio'r Rhyngwyrd i ymchwilio i unrhyw labeli bar a ffenestr sydd ar ôl.

Cyflym (dewis) a Ffon Hud	Ffenestr Haenau	Offeryn Symud	Offeryn Tocio	Ffenestr Lliwiau
Offeryn <i>Marquee</i> (dewis)	Offeryn Graddiant a Bwced Paent	Ffenestr Llywiwr	Offeryn Teipio	Bar Opsiynau
Lliw Blaen/Cefndir	Bar Dewislenni	Offeryn Petryal/Siâp	Offeryn Lasw (dewis)	Ffenestr Hanes

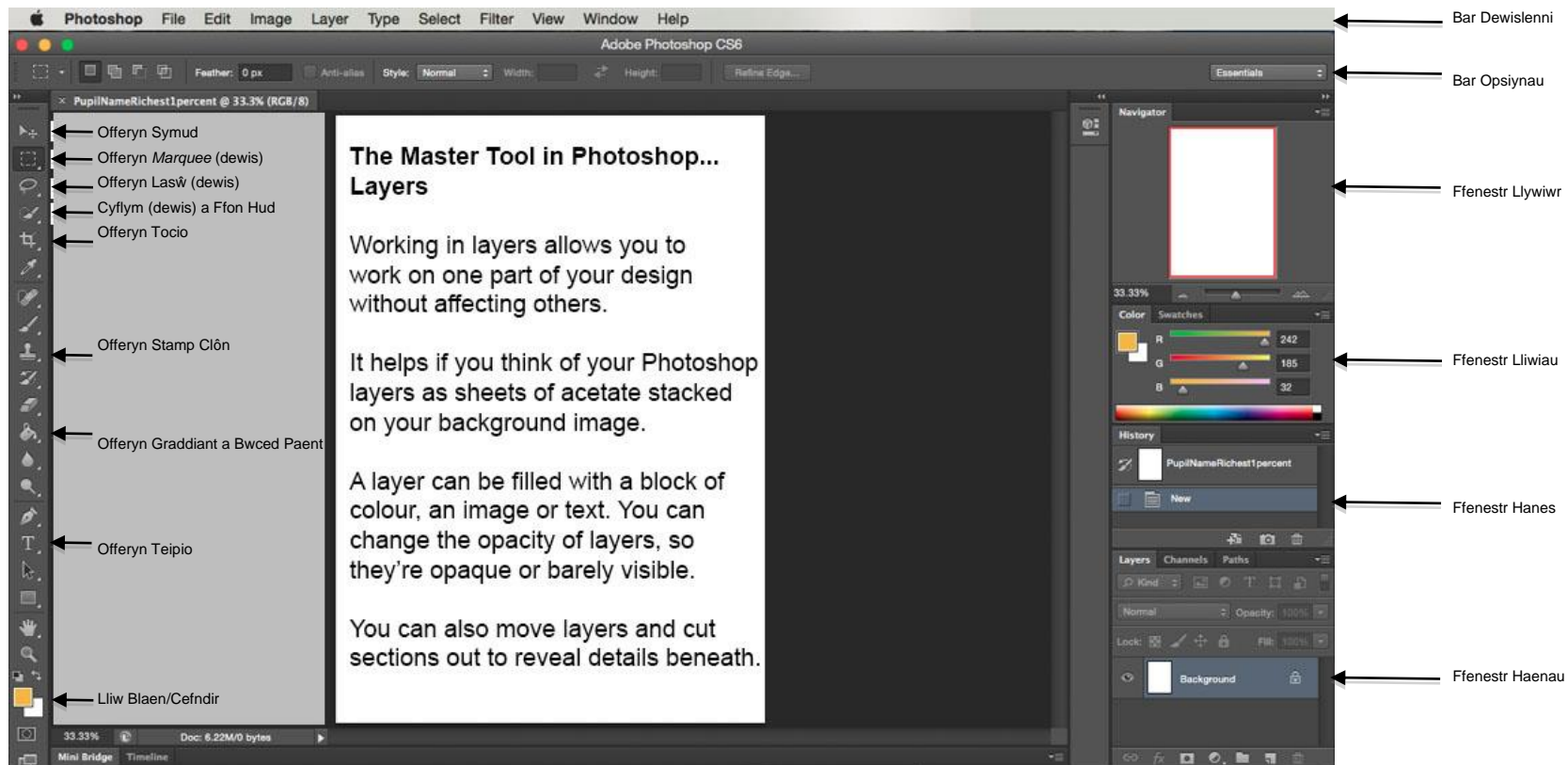
Taflen Gweithgaredd 4.1

Dod i Adnabod Rhyngwyneb Photoshop

Copi'r Athro

Defnyddiwch y geiriau yn y banc geiriau isod i labelu'r rhyngwyneb Adobe hwn. Bydd angen i chi gael Photoshop ar agor er mwyn i chi allu hofran dros yr offer a dod o hyd i'w henwau. Os oes gennych unrhyw labeli bar a ffenestri ar ôl gallwch ymchwilio iddynt ar y Rhyngwyd.

Cyflym (dewis) a Ffon Hud	Ffenestr Haenau	Offeryn Symud	Offeryn Tocio	Ffenestr Lliwiau
Offeryn <i>Marquee</i> (dewis)	Offeryn Graddiant a Bwced Paent	Ffenestr Llywiwr	Offeryn Teipio	Bar Opsiynau
Lliw Blaen/Cefndir	Bar Dewislenni	Offeryn Petryal/Siâp	Offeryn Lasw (dewis)	Ffenestr Hanes

Taflen Waith 4.2 Ffeithlun Model 1%

I greu cefndir glas:

Bar Dewislenni > *Select > All > de-glicio > Fill > dewiswch y lliw glas*

I greu torf o bictogramau:

Bar Offer > *Offeryn Custom Shape > Shape > y cog Settings > All > sgrolwch i lawr a dewiswch bictogram o ddyn*
Fill > dewiswch y lliw gwyn

Daliwch y fysell *Shift* i lawr wrth wneud siâp sy'n mesur 0.56 cm x 1.51 cm

Bar Offer > *Offeryn Marquee* petryal > dewiswch o amgylch y siâp > *Edit > Define pattern > Enter*

Bar Dewislenni > *Layer > New*

Bar Offer > *Offeryn Stamp* Patrwm (o dan *Clone Stamp*)

Bar Opsiynau > Dewiswch y patrwm pictogram o ddyn a gosodwch faint y brws i 500px

Brwsiwch y patrwm dros y cyfnas i gyd (Dewisol: gadewch rywffaint o amrywiad mewn tŷn)

I greu'r haen uchaf â 2 bictogram mawr:

Bar Dewislenni > *Layer > New Layer*

Bar Offer > *Offeryn Marquee* petryal > Gwnewch flwch ffin o amgylch traean isaf y cyfnas

Bar Dewislenni > *Edit > Fill > Use > Colour > dewiswch y lliw oren*

Ailadrodd *Ar gyfer 2 draean uchaf y cyfnas â glas*

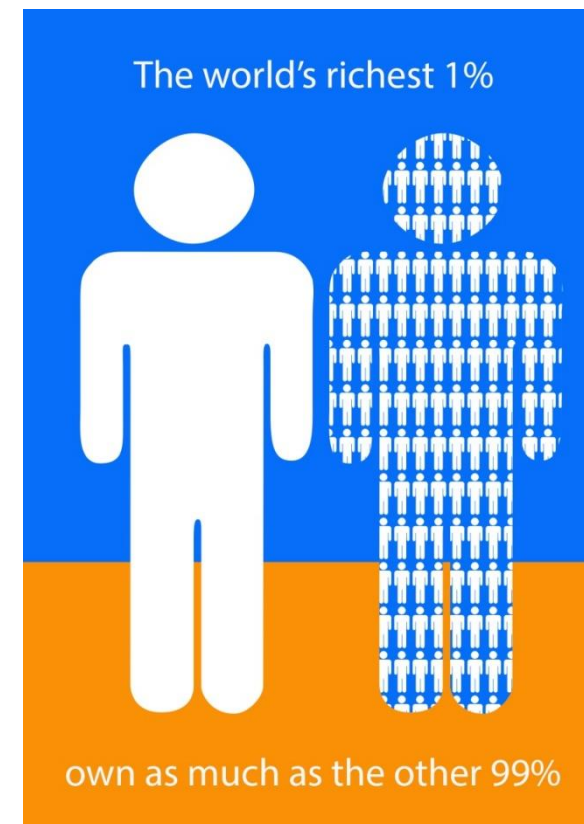
Bar Offer > *Offeryn Custom Shape > Gwnewch siâp i sefyll ar ochr chwith y cyfnas*

Bar Offer > *Offeryn Symud > Daliwch Alt* wrth lusgo copi o'r siâp i'r ochr dde

Ffenestr Haenau > Aroleuwch y 3 haen uchaf > de-glicio > *Merge Layers*

Bar Offer > *Offeryn Ffon Hud > Dewiswch ben y pictogram chwith > Dileu > Ailadrodd ar gyfer y corff*

Bar Offer > *Offeryn testun > dewiswch y maint a'r teipwyneb y mae arnoch ei eisiau > Teipiwch y testun*

Taflen Gweithgaredd 4.3
Fy nghofnod o driciau Photoshop

Problem	Ateb a/neu ddull arbed amser
1. Nid yw fy offeryn/ swyddogaeth yn gweithio	Opsiw 1: Gwirio ym mha haen rydw i (wedi'i amlygu mewn glas yn y Ffenestr Haenau yn y gornel isaf ar y dde) Opsiw 2: Gwneud yn siŵr bod y swyddogaeth flaenorol wedi'i chwblhau trwy bwysu Enter ar y bysellwrdd a Ctrl+D
2. Mae fy nghyfrifiadur mor araf!	Opsiw 1: <i>Image > Image Size > Lleihau Cydraniad</i> i 150 picse/modfedd Opsiw 2: De-gliciwch y llygoden a dewiswch nifer o haenau wedi'u haroleuo rydych wedi gorffen gweithio arnynt yn y Ffenestr Haenau i'w cyfuno
3. Mae fy nelwedd wedi ei phicseleiddio neu ei marcio	Dewiswch ddelwedd arall o <i>Google Images > Search tools > Size > Large</i> Mae hefyd yn syniad da i ddefnyddio'r ddewislen <i>Search tools</i> i hidlo ar gyfer <i>Usage Rights > Labelled for noncommercial reuse</i>
4. Fe wnaeth dimensiynau fy nelwedd newid pan wnes i newid y maint	<i>Edit > Step Backwards</i> <i>Free Transform</i> eto, y tro hwn gan ddal y fysell Shift i lawr wrth symud y ffiniau
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	